

PRIMAŘ MUDr. ZDENĚK CHODOUNSKÝ ODEŠEL OD ROZDILANÉ PRACE

Dne 15.1. 2001 nás všechny zaskočila zpráva o úmrtí pana primáře Zdeňka Chodounského. Pro všechny, kteří ho znali, odešel od rozdělané práce, kterou ke smutku všech už nikdy nedokončí. Pro všechny, kteří ho znali odešel nestor české radioterapie. Všichni, kteří ho znali na něj nezapomenou. Pro něj neplatí, že každý je nahraditelný.

Zdeněk Chodounský se narodil 12. 11. 1928 v Predajně na Slovensku. Do školy chodil v Mladějovicích u Strakonice. Gymnázium absolvoval ve Strakonici a v Berouně, kde v roce 1947 maturoval. Studium na lékařské fakultě University Karlovy ukončil v prosinci 1952. Po promoci nastoupil jako sekundární lékař na rtg oddělení v Liberci, kde pracoval na radioterapeutickém úseku. Atestaci prvního stupně z radioterapie složil v roce 1956 a druhého stupně v roce 1960. V červnu 1960 nastoupil na radioterapeutické oddělení Fakultní nemocnice Královské Vinohrady v Praze. Jeden rok pobýval

na Kubě jako expert pro radioterapii a po návratu pracoval jako ordinář pro těžké zářiče ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady. Od roku 1982 zastával funkci primáře a byl jmenován do funkce krajského odborníka pro radioterapii. Dlouhá léta strávená na Vinohradech přerušil odchodem do Fakultní nemocnice Motol v roce 1997.

Zdeněk byl mimořádnou osobností české radioterapie a onkologie. Jeho nadčasová odbornost vynikala především v oblasti radioterapie nádorů dětského věku a mozkových nádorů dospělých, které byly jeho dominantním zájmem. Především jeho zásluhou vznikla samostatná Společnost radiační onkologie, biologie a fyziky ČLS JEP. Od založení společnosti byl jejím předsedou. Nikdo jiný jím ani nemohl být. Jeho zásluhou se dostala česká radioterapie do Evropy v rámci evropské společnosti ESTRO (The European Society for Therapeutic Radiology and Oncology). Česká republika byla první středoevropskou zemí, kde byly uspořádány postgraduální vzdělávací kurzy vedené touto společností. Byl spoluautorem myšlenky organizovat středoevropské konference o plícní rakovině, které si postupně vydobýly pevné místo v nabitě evropském kalendáři. V pořadí již VIII. konferenci v červnu letošního roku budou účastníci postrádat jejího prezidenta.

Doc. MUDr. L. PETRUŽELKA, CSc.

CENA LIGY PROTI RAKOVINĚ PRAHA

pro mladého vědce za nejlepší publikaci s onkologickou tematikou v roce 2000

Liga proti rakovině Praha je nevládní humanitární organizace, usilující o nádorovou prevenci, zlepšení kvality života nádorově nemocných, podporující finančně onkologický výzkum. Je členem mezinárodních organizací UICC a ECL.

Snahou Ligy je podporovat zejména mladé onkologické odborníky a vědce. Proto se Liga rozhodla založit při příležitosti oslav 10. výročí svého vzniku novou tradici a každoročně vyhlašovat soutěž pro mladé vědecké pracovníky publikující v odborných časopisech práce, přinášející nové onkologické poznatky. V tomto roce vyhlašuje 2. ročník soutěže.

Cena je dotována částkou 50 000 Kč pro nejlepší vědeckou publikaci s onkologickou tematikou.

Podmínky soutěže:

Přihlásit se může každý lékař či lékařka nebo vědecký pracovník či pracovnice ve věku do 35 let, nebo kolektiv vedený mladým výzkumníkem, specializující se na onkologickou problematiku a publikující o ní. Autorský materiál, který byl otištěn v období od 1. ledna 2000 do 31. prosince 2000 v některém z odborných časopisů v ČR nebo v zahraničí, spolu s přihláškou, je nutno zaslat na adresu sídla Ligy ve 3 výtiscích nejpozději do 30. června 2001.

Přihláška by měla obsahovat tyto základní údaje:

- jméno přihlašujícího
- datum narození
- bydliště
- adresu zaměstnavatele
- specializaci (obor), ve kterém uchazeč pracuje
- 3 (tři) kopie publikované práce (prací)

Přihlášené publikované materiály budou zaslány oponentům a vítěze vyhlásí výbor Ligy.

Cena bude vyhlášena v listopadu a vítězi případně vítěznému kolektivu bude předána na slavnostním koncertu, pořádaném Ligou.

Výsledky soutěže budou předány k publicitě v odborných i laických médiích. Autorovi vítězné práce bude slavnostně předán diplom a šek s finanční odměnou.

Činnost Masarykova onkologického ústavu v Brně na poli onkologického vzdělávání odborné i laické veřejnosti

Posláním Masarykova onkologického ústavu je poskytování specializované onkologické péče srovnatelné se světovým standardem. V souladu s tím se ústav také systematicky věnuje vzdělávání. Probíhá ve dvou základních směrech.

(1) Celoživotní kontinuální vzdělávání

Pro lékaře i ostatní pracovníky ve zdravotnictví se celoživotní kontinuální sebevzdělávání stává samozřejmou nezbytností. Protože onkologické obory v posledních letech přinášejí neobyčejné množství nové informace, tvoří zajišťování takového vzdělávání důležitý proud vzdělávacích aktivit ústavu. Cílem vzdělávacích akcí nabízených ústavem je informovat aktuálních poznatků a zkušenostech z vybraných oblastí onkologické péče a podpořit zájem odborné zdravotnické veřejnosti o celoživotní vzdělávání. Jednotlivé akce jsou připravovány odborníky v dané problematice jako „problem-oriented discussions“ a jsou koncipovány tak, aby usnadnily orientaci v praktických aspektech diskutovaného problému. Současně chce ústav v nabízených akcích získat od účastníků náměty na zlepšení vzájemné spolupráce.

Pro informaci uvádíme vzdělávací akce už probíhající, včetně těch, které ústav uskutečňuje ve spolupráci s IDV PZ v Brně. Účastníci dostávají také řadu připravených materiálů a osvětlení o absolvování školicí akce.

I. pololetí 2001: Vzdělávací akce MOÚ pro lékaře:

- Chemoterapie solidních maligních onemocnění
- Intenzivní režimy karcinomu prsu (DD, DI)
- Diagnostika a terapie urologických malignit
- Racionální léčba bolesti u onkologicky nemocných
- Chemoterapie gynekologických malignit
- Neurologické komplikace vybraných modalit (chemoterapie, radioterapie) u onkologické léčby
- Digestivní endoskopie se zaměřením na problematiku onkologie
- Psychoterapeutický přístup k onkologicky nemocným, komunikace ve vztahu lékař – pacient
- Konformní radioterapie
- Metody nukleární medicíny v léčbě onkologicky nemocných
- Školicí místo v genetice hereditárních forem nádorů
- Základní metody analýzy proteomu
- Obrazová analýza LUCIA G – využití systému v práci patologa
- Indikace a interpretace vyšetření nádorových markerů, Computer – assisted
- Chirurgie prsu pro chirurgy
- Sentinelová lymfadenektomie

I. pololetí 2001: Vzdělávací akce MOÚ pro střední zdravotnické pracovníky:

- Novinky v kardiopulmonální resuscitaci
- Výživa onkologicky nemocných
- Ošetrovatelská péče o žilní katetry
- Komunikativní dovednosti I
- Komunikativní dovednosti II
- Výuka rodinných příslušníků pečujících o nemocné v domácím prostředí
- Výuka nemocných
- Školicí místo v evidenci nádorů
- Péče o sekundárně se hojící a chronickou ránu
- Ošetrovatelská péče u pacientek ozařovaných pro gynekologický nádor
- Využití tkáňových kultur v onkologickém výzkumu
- Zásady správné klinické praxe spojené s léčbou cytostatiky (příprava, aplikace)
- Vzdělávací program pro pacienty a jejich příbuzné „Balance“
- Arterapie u onkologicky nemocných“

Všem zájemcům jsou otevřeny také pravidelné **odpolední semináře**, které Masarykův onkologický ústav organizuje pro své pracovníky.

Ve spolupráci s dalšími institucemi (**Česká onkologická společnost, Slovenská onkologická společnost, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, Česká asociace sester**) pořádá Masarykův onkologický ústav každým rokem vědeckou konferenci Brněnské onkologické dny, spojenou s konferencí SZP. Letos se tyto události uskuteční ve dnech 30. května - 1. června 2001 a budou mít tuto náplň:

XXV. Brněnské onkologické dny: „Medicína založená na důkazech“

- Národní onkologický registr - využití v medicínské praxi
- Onkopatologie - základna pro diagnostiku avýzkum nádorů
- Onkologie založená na průkaznosti - klinické studie v České republice
- Minimální invazivní chirurgické metody v léčbě zhoubných nádorů
- Intervenční radiologie v onkologii - edukační seminář IDVPZ

XV. konference SZP: „Ošetrovatelská péče založená na potřebách onkologicky nemocných“

- Vzdělávání onkologicky nemocných
- Řízená péče v onkologii

Intonová dysbalance u onkologicky nemocných

O XXV. Brněnských onkologických dnech a XV. konferenci SZP informuje stránka www.mou.cz/bod. pí Eva Čechmanová, telefon: 05/4313 2450, 05/4313 6803, e-mail: cechmanova@mou.cz, p. Hana Chaloupková tel.: 05/4313 4103, fax: 05/4321 1169, e-mail: direct@mou.cz.

(2) Zdravotní výchova a osvěta v oblasti prevence

První úroveň je osvěta a zdravotní výchova laické veřejnosti (zdravé i nemocné). Další úroveň je „školení školitelů“ - zdravotníků-odborníků. Školitelé onkologové potom na další úrovni vzdělávají tyto zdravotnické pracovníky, kteří přicházejí do styku s laiky (praktičtí lékaři, ambulantní gynekologové a přísluš. sestry). Školitelé hygienici nebo učitelé zdravotnických škol provádějí na další úrovni osvětu přímo mezi laiky. Ústav v tomto směru spolupracuje s jinými subjekty, převážně v rámci ucelených programů. V současnosti je ústav zapojen do programu **Prevence nádorových onemocnění ve 21. století**, řešeného ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem v rámci **Národního programu zdraví**.

Dále v tomto programu MOÚ vydal r. 2000 dvojici osvětových brožur pro širokou veřejnost, „**Prevence nádorových onemocnění pro muže po čtyřicítce**“ a „**Prevence nádorových onemocnění pro ženy po čtyřicítce**“. V rámci projektu „**Naděje pro život**“ MOÚ vydal osvětové brožurky „**Co by měly ženy vědět o prevenci karcinomu prsu**“ a „**Zhoubné nádory prsu - základní informace pro nemocné**“.

Pro budoucnost se připravuje systematictější spolupráce s různými sdělovacími prostředky, propojení dosavadních aktivit se soustavou vzdělávání lékařů i středních a nižších zdravotnických pracovníků, systematická spolupráce s Ligou proti rakovině, svépomocnými organizacemi pacientů a občanskými sdruženími.

Masarykův onkologický ústav sídlí v Brně, Žlutý kopec 7, PS Č 656 53, tel.: 05/4313 1111, fax: 05/4321 1169. MOÚ na adrese www.mou.cz. Další informace o vzdělávání naleznete na adresách www.mou.cz/nabidka (nabídka vzdělávacích akcí) resp. www.mou.cz/aktuality/akce/seminare (ústavní semináře). Kontaktní pracovník pí Blanka Dvořáčková, tel.: 05/4313 4108, e-mail: bdvorack@mou.cz.

Informaci o aktivitách ústavu na poli zdravotní výchovy a osvěty v oblasti prevence podává internetová stránka www.mou.cz/odd/edukace nebo Ing. Zchoval, tel.: 05/4313 4108, e-mail: zchoval@mou.cz. Na Internetu jsou k dispozici i brožurky „**Prevence nádorových onemocnění pro muže / ženy po čtyřicítce**“ (www.mou.cz/odd/edukace/broz_muz.htm, resp. www.mou.cz/odd/edukace/broz_zen.htm).